

Tað bleiv Axel - men hvat so?

Oddagrein

SAMGONGAN hevur loksins fingið nýggjan landsstýrismann. Hann eitur Axel Nolsøe. Tað skuldi ganga drúgv tíð, áðrenn Verkamanna-fylkingin gjørdi av, hvør skuldi avloysa Óla Jacobsen í landsstýrissessinum.

NÝGGI landsstýrismaðurin er eitt óskrivað blað í føroyskum politikki. Men tað er neyvan nakað dulmál, at hann hoyrir heima vinstrumegin miðjuna, spurningurin er so bara, hvussu langt til vinstri. Tá hann var í uppskoti fyrri eini tíð síðani úttalaði hann til Sosialin, at mest avgerandi er at fáa gongd á vinnuhjólini. Ti uttan virksemsi og arbeiði í landinum er ikki grundarlag fyrri einum livandi samfelag. Hesum hevur hann rætt.

VIÐ hesum heldur hann sum so fram í fótafetunum hjá undanmanni sínum, sum gjørdi tað til sitt hjartamál at útvega nýggj arbeiðs-pláss og tryggja tey verandi.

VIT hava øll sæð, hvussu hetta hevur gingst honum og sjálvur hevur hann ásannað, hvussu torført tað er at útvega nýggj arbeiðs-pláss. Og tað verður eftirmaður hansara helst eisini at ásanna. Men nú fáa vit so at síggja, um eydnan verður meira við nýggja fylkingar-manninum í Tinganesi. Evnini eiga teir helst báðir. Vit skulu í hvussu er ynskja honum góða eydnu. Ti nokkur einföld og løtt uppgáva verður tað ikki. Hetta er annars nakað, sum fylkingar-fólkini áttu at havt ásannað fyrr. Tá hevði kanska eisini verið óðrvis á vinstravonginum í føroyskum politikki. Vit eru í dag nevnliga vitni til, at nóg av tí ilsinni og øði, sum var orsøkin til, at eitt petti varð rivið burtur úr javnaðar-flokkinum og gjørdist til Verkamannafylkingina, átti ikki hald í veruleikanum. Tíðin vil so vísa - tá veljarakanningar í serstakliga kenslu-bornum tíðum eru farnar aftur um bak - um ikki tað fer at renna saman aftur millum javnaðar-flokk og mong av fylkingarfólkunum. Hetta vil eftir okkara tykki vera tað besta fyrri tey mongu, sum vilja vera við til at tryggja eitt bolverkk móti tí høggravenda rákinum frá m.a. fólkaflokkum og diversum sokallaðum kristilíggum flokkum. At savna kreftirnar heldur enn at spjæða tær.

EITT er so tað, at landsstýrið hevur loyst ein av knútum sínum og fingið mann í sessin hjá Óla. Annað er, hvussu verður við hinum knútinum, nevnliga hótanina hjá Ingeborg Vinther móti samgonguni. Hon hevur nevnliga hótt við at taka seg úr samgongu, um Axel kom í Tinganes. Tað er so hent, og spurningurin er so: hvat ger Ingeborg?

HENDIR tað at hon tekur seg úr samgongu, má hetta sigast at vera tað sama sum at taka grundarlagið undan sær sjálvum, tí í tvíningum kann fylkingin illa liva viðari.

Sosialurin

Viðmerking

Høvdingar høggest

Tá ið valið í juli 1994 var av sýndi úrslitið, at hin borgarligi vøngurin í løgtinginum var munandi styrktur.

Tey flestu væntaðu tí, at vit fóru at fáa eina borgarliga samgongu.

Teir lögdu eisini til bróts, men skjótt visti tað seg, at hóast teir samdust um at undirskriva eitt samgonguskjal, so bílaði dirvið ta ið um galt.

Teir torðu ikki.

Sum kunnugt misti javnaðarflokkurin helmingin av sínari tingmanning og fávur væntaði tí, at hann fór at verða við í einari nýggjari samgongu.

Men, ein samgonga mátti fáast, og tá ið fólkaflokkurin, sum nú var vørdin næststørsti flokkur, aftraði seg at taka við ábyrgd, mátti onkur annar gera tað.

Hóast veljararnir ikki høvdu vist á javnaðar flokk-in at fara út í Tinganes, so hildu vit kortini, at hann ikki átti at leyva undan ábyrgd. Og sum tann á-

byrgdarflokkur, ið javnaðarflokkurin altið hevur verið, fór hann við í ta samgongu, sum enn hykur.

Tó, hevur tað harmiliga verið í seinastuni, at høvdingarnir úti í Tinganesi eru farnir at klandrast í bløð-unum.

Hetta eigur ikki at vera so, ti hesir, sum nú hava hug at spæla høvduðkambar, skulu minnast til, at vit, sum í løgtinginum stuðla teimum, hava ikki valt teir í Nesid til at nýta sína orku til hópiseyst klandur. Nei, tit eru valdir til at arbeiða fyrri land og fólk, soleiðis at tað aftur kann verða livandi á hesum klettum.

Og har hava tit ivaleyst at takast við. Tað kann væl vera, at summir kenna seg eitt sindur kaldar um tær n-ar, men tað tærir ongum endamáli at fletta skinnið av hvørjum øðrum.

Undirritaði er eisini ein av teimum átjan, sum fyrri stívilg einum ári síðani valdi Edmund Joensen til

løgmann og sjálvandi gjørdi eg tað tí eg helt hann vera skikkaðan til starvið.

Ti harmar tað meg almik-ið, at hann tykist at elva til óneyðugar remlingar í samgonguni og ferð eftir ferð leggur eftir javnaðar-flokkinum.

Ti tað er neyvan rætt at leggja eftir øðrum, tá hann hevur havt - og enn tykist at hava - stórar trupulleikar í sínum egna flokki.

Eg fari tí at heita á lög-mann at sýna seg meira sum eitt sambindingarlið

millum flokkarnar í samgonguni og ikki vevja alt saman í berum sambands-politikki. Samgongan er ein avtala millum fyra ymiskar flokkar, sum allir hava verið noyðdir at geva nakað frá sær.

Ti skal eingin billa sær inn, at tað ber til hjá nøkr-um av teimum at føra sín egna politikki í egnum líki.

Og hetta eigur eisini lög-maður, sum leiðari av samgonguni, at gera sær greitt.

Vit hava jú demokrati og ikki einaræði í Føroyum.

Haldið tykkum til samgonguskjalið, ti har er nóg at gera, sum enn liggur á láni.

Eitt er vist, at klandri í samgonguni gagnar ongum - og tað ger eitt nýval, sum onkur tykist at dyrja eftir, heldur ikki.

Og tað er í grundini eisini ábyrgdarleyst!

Jógvan Adolf Johannesen,
løgtingsmaður

Viðmerking

Nær???

Hvar bleiv tann politikkur-in av, sum skuldi forst í hesum valskeiði? Politika-rarnir hanga í smálutum, um skattalætti skal gevast á ein bógv ella á annan bógv, og imeðan avmaktast vit meira og meira. Í lotuni tykist tað mær, at har sita

nøkur fólk og »spæla poli-tikk« á sandkassastigi. Hverki politikarar ella Fø-oya fólk hava nakað at skula hava sagt. Skuldin hjá landskassanum og tørv-andi alternatívið avgera poli-tikk-in. Alt annað er spæl. Ikki eru fleiri møguleikar

fyrri at spara sum er, og tað sindrið, sum borgarinn eigur eftir, tekur landskassin.

Sagt verður, at nú er spart inn á bein. Men so leingi vit nokta at síggja í eyguni, at vit mugu spara á ein heilt annan hátt, nyttar alt einki.

Okkara skulaverk er ov dyrt, og okkara heilsutænasta er ov dyr, okkara strandferðsla er ov dyr, tí vit krevja eitt ov høgt stöð.

Vit kunnu saktans hava góðar skular, men okkum nýtist ikki - so spjaddar skular. Vit kunnu saktans hava eitt gott heilsuverk, um tað varð meira miðsavnað. Vit kunnu saktans hava eina brúklíggja samferðslu, um bussar og skip ikki eru so stór og sigla ella koyra so ofta. Almánaverkið er eisini ov dyrt, tí vit kopiera

danskar lógir og reglugerð-ir í staðin fyrri at gera okk-ara egnu og geva hjálp har hjálp er fyrri neyðuni. Og vit drukna í administratión uttan at »servisan« verður betri. Listin av øðrum stovnum er langur, men lat fara á hesum sinni.

Nær tora vit at seta hól á svullin? Sum nú er tora politikararnir ikki at røra við hesi mál, tí hvat so við stemmunum? Nei, góðu fólk, áðrenn vit slakta hesar heilagu kyr verður eingin bati. Vit skulu og mugu liva eftir okkara egnu fyrirtreyt-um. Og vit mugu halda uppat at vera so bláoygd at vænta nakað gott frá don-um. Danmark hevur nú skraett gekkaskortin av og vist sitt sanna andlit, tá tað snýr seg ríkisfelagsskap og brøðralag. Um tjoðin skal trivast, má fólkð trivast og hava nakað at síggja fram til. Men enn er svart, og vit trivast ikki. Maktarloysið ræður.

Nær fara vit at broyta hetta?

Hanna Joensen,
Berjabrekka 127

VALUTAKURSIR

		5.12.95	Ultimo síðsta mán.
USA	Dollari	556,65	556,35
Bretland	Pund	854,63	854,28
Týskland	Markur	387,61	387,67
Svøríki	Króna	85,30	85,40
Nreg	Króna	88,06	87,96
Frakland	Frankur	111,94	112,53
Belgia	Frankur	18,867	18,874
Sveits	Frankur	477,37	478,22
Holland	Gyllin	346,18	346,18
Italia	Liri	0,3490	0,3489
Finnland	Markur	130,14	130,39
Ísland	Króna	9,53	9,54
Eysturriki	Skillingur	55,122	55,136
Spania	Pesetas	4,544	4,550
Portugal	Escudos	3,697	3,708
Kanada	Dollari	407,40	410,29
Grikkaland	Drakmur	2,379	2,381
Japan	Yen	5,4986	5,4853
Írland	Pund	885,59	885,22
	XEU	713,51	714,30

Kelda: Føroya Sparikassi

